

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради НУВГП
від 31.05.2017 № 5

Голова вченої ради НУВГП

_____ В.С. Мошинський

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Ухвалено науково-методичною
радою НУВГП
протокол від 19.04. 2017 № 3

Введено в дію
наказом ректора НУВГП
від 07.06.2017 № 282

Рівне – 2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – VII від 01 липня 2014 року, Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування, введено в дію наказом ректора університету № 256 від 24.05.2016 та наказів ректора щодо удосконалення організації навчального процесу.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) є нормативним документом вищого навчального закладу, що розробляється викладачем (лектором) кафедри для кожної навчальної дисципліни на основі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки фахівців відповідних рівнів вищої освіти та навчального плану.

1.3. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина РПНД із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальної робіт, форм поточного та підсумкового контролю.

1.4. У РПНД відображається конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби і форми поточного та підсумкового контролю.

1.5. РПНД повинна бути роздрукована у 3-х примірниках формату А5 (210x148) (або на форматі А4 друк брошурою): один з яких зберігається у навчально-методичному відділі, другий – на кафедрі, третій – у викладача. Електронну версію робочої програми викладач передає в навчально-методичний відділ для подальшого розміщення в цифровому репозиторії НУВГП.

1.6. РПНД та зміни і доповнення до неї розглядаються та схвалюються на засіданнях кафедри та науково-методичної комісії зі спеціальності, методистом навчально-методичного відділу, затверджується проректором з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи і скріплюється печаткою університету, що дає викладачеві право на проведення занять.

1.7. Термін дії РПНД прирівнюється до терміну дії навчального плану.

1.8. Поточні зміни до РПНД вносяться щорічно до початку нового навчального року, як додаток, у разі: змін у стандартах вищої освіти; змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів лабораторно-практичних занять, тематики курсових проектів (робіт) тощо; змін у робочих навчальних планах. Додаток до робочої програми оформлюється з дотриманням вимог до того розділу, до якого вносяться зміни (доповнення).

2. Структура та зміст робочої програми

2.1. Структура робочої програми

Робоча програма навчальної дисципліни відповідно до вимог ЄКТС містить титульну сторінку (додаток 1) та такі розділи:

1. Вступ.
2. Опис навчальної дисципліни.
3. Мета та завдання навчальної дисципліни.
4. Програма навчальної дисципліни.
5. Структура навчальної дисципліни.
6. Теми семінарських занять.
7. Теми практичних занять.
8. Теми лабораторних занять.
9. Завдання для самостійної роботи.
10. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.
11. Методи навчання.
12. Методи контролю.
13. Розподіл балів, які отримують студенти.
14. Методичне забезпечення.
15. Рекомендована література.
16. Інформаційні ресурси.

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни

2.2.1. Вступ

У цьому розділі розробники розміщують анотацію та ключові слова. В анотації зазначають актуальність, роль і значення дисципліни у підготовці фахівців, її місце у структурно-логічній схемі. Анотація має бути подана двома мовами – українською та англійською.

Перелік ключових слів (словосполучень) слід упорядкувати в алфавітному порядку (без тлумачень). Ключові слова необхідні для пошуку літератури в електронному каталогі цифрового репозиторію Наукової бібліотеки. Кількість ключових слів для пошуку – 5-6 українською та англійськими мовами. Зразок наведено в додатку 3.

2.2.2. Опис навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни повинен включати: кількість кредитів ЄКТС; кількість модулів разом із самостійною та індивідуальною роботою; кількість змістових модулів відповідно до освітньої програми; загальну кількість годин, передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни; шифр та назву спеціальності, рівень вищої освіти, характеристику навчальної дисципліни, форму контролю. Зразок наведено в додатку 4.

2.2.3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти (освітньої програми). Слід вказати, які компетентності повинен набути студент в результаті вивчення навчальної дисципліни, що повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати після завершення вивчення даної навчальної дисципліни (додаток 5).

2.2.4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Назва

Тема 1. Назва. Зміст.

Тема 2. Назва. Зміст.

Змістовий модуль 2. Назва

Перелік з описом кожної теми. Зразок наведено в додатку 5.

2.2.5. Структура навчальної дисциплін

Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці та враховує усі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт студента як денної, так і заочної форм навчання. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану (додаток 6).

2.2.6. Теми та зміст семінарських занять

Семінарське заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань з тем попередньо визначених робочою програмою. Семінарські заняття потрібно планувати у формі: бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес-конференцій, круглих столів тощо.

Тема кожного семінару повинна мати назву та кількість годин, відведеніх на її засвоєння (додаток 6).

У робочій програмі навчальної дисципліни теми семінарських занять відображаються у вигляді таблиці у розрізі тем лекцій таким чином:

1. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.
2. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.
3. та ін.

2.2.7. Теми та зміст практичних занять

Практичне заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів.

Тема кожного практичного заняття повинна мати назву та кількість годин, відведеніх на його проведення, із записом в робочу програму навчальної дисципліни за темами лекцій таким чином:

1. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.
2. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.

Зразок наведено в додатку 7.

2.2.8. Теми та зміст лабораторних робіт

Лабораторна робота – це вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок з лабораторним устаткуванням, обладнанням, комп’ютерною технікою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Кожна лабораторна робота повинна мати назву та кількість годин, відведеніх на її проведення, складання звіту і його захисту. У робочу програму навчальної дисципліни лабораторні роботи записуються таким чином:

1. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.
2. Тема 1. Назва. Зміст. Кількість годин.
3. та ін.

Зразок наведено в додатку 7.

2.2.9. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведеніх для вивчення конкретної навчальної дисципліни (додаток 7).

Самостійна робота має охоплювати всю навчальну програму із зазначенням кількості годин, відведеніх на виконання кожної теми. У робочу програму навчальної дисципліни завдання для самостійної роботи записують таким чином:

1. Назва. Зміст. Кількість годин.
2. Назва. Зміст. Кількість годин.
3. та ін.

2.2.10. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це завершена теоретична або практична робота в межах програми навчальної дисципліни, яку студенти виконують на основі знань, умінь і навичок, отриманих в процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому. Одним з видів ІНДЗ є курсовий проект (робота), який повинен плануватись як окремий заліковий кредит і

оцінюватись як самостійний вид навчальної діяльності студента за 100-балльною шкалою.

У робочій програмі зазначається назва ІНДЗ, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання (додаток 8).

2.2.11. Методи навчання

Вказати методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять. Наприклад, лекції з використанням мультимедійних презентацій, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів, прикладного програмного забезпечення тощо (додаток 8).

2.2.12. Методи контролю

Вказати методи за формами контролю (поточного та підсумкового). Контроль знань студентів може проводитися в усній або у письмовій формах, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів (додаток 8).

2.2.13. Розподіл балів, які отримують студенти

Система ЄКТС передбачає 100-балльну шкалу оцінювання навчальних досягнень студента. Робоча програма навчальної дисципліни повинна передбачати розподіл балів між модулями, змістовими модулями та підсумковим контролем знань. Оцінювання виконання та захисту курсового проекту (роботи) проводиться окремо за 100-балльною шкалою. Зразок наведено в додатку 8.

2.2.14. Методичне забезпечення

Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних (семінарських) занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни у тому числі і тих, що розміщені у цифровому репозиторії університету (додаток 9).

2.2.15. Рекомендована література

У розділі необхідно вказати базові, допоміжні літературні джерела та джерела, що розміщені у цифровому репозиторії НУВГП. До переліку базової літератури, як правило, включають нормативні документи, вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники.

У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо (додаток 9).

Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 7.1.:2016 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

2.2.16. Інформаційні ресурси

Розділ повинен містити посилання на документи і масиви документів в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні студентам (додаток 10).

3. Вимоги до оформлення робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Оформлення на паперовому носії

3.1.1. На розгляд подаються ретельно відредаговані авторські оригінали, чітко віддруковані на папері формату А5 (210x148 мм) (або на форматі А4 друк брошурою).

3.1.2. Титульна сторінка робочої програми містить:
повну назву міністерства, університету, навчально-наукового інституту та кафедри;

гриф затвердження проректором з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи;

назву документа (робоча програма навчальної дисципліни) українською та англійською мовами;

місце та рік видання (Рівне – 20).

Зразок титульної сторінки наведено у додатку 1.

3.1.3. На звороті титульної сторінки робочої програми слід подати інформацію про розробників робочої програми (ПІБ, вчене звання, посада), номери протоколів та дати затвердження кафедрою та науково-методичною комісією зі спеціальності. Зразок звороту титульної сторінки наведено у додатку 2.

3.1.4. Нумерація сторінок тексту наскрізна і починається з титульної сторінки. Проте номер сторінки на титульній та звороті титульної не проставляється.

3.1.5. Остання сторінка робочої програми повинна бути підписана автором.

3.2. Оформлення електронної версії

Електронна версія має складатися лише із одного файлу у форматі PDF без будь-яких засобів захисту цього документа.

Під час внесення електронного документа до цифрового репозиторію файл буде захищений від копіювання та редактування.

Назва файлу у наступному форматі: <Шифр>.pdf .

Наприклад: 06-09-01.pdf

Жодних інших символів, крім шифру в назві файлу, не повинно бути.

Національний університет
Розробили:^{за}
та природокористування

проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

заступник завідувача навчально-
методичного відділу

Т.А. Костюкова

методист вищої категорії навчально-
методичного відділу

Л.А. Гринько

ВНУТРІШНІ ВІЗИ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

Завідувач навчально-методичного відділу

Н.С. Ковал'чук

В.о. начальника юридичного відділу

Д.А. Пуха

Коректор

Титульна сторінка робочої програми

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

(повна назва навчально-наукового інституту)

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
О.А. Лагоднюк

“_____” 20____ р.
06-09-01

Національний університет водного господарства та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Англійська мова (Рівень владіння – B2)

ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE (Level B2)

(назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

спеціальність
specialty

всі спеціальності
ALL SPECIALTIES

(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

спеціалізація
specialization

всі спеціалізації
ALL SPECIALIZATIONS

(назва спеціалізації)
(name of the specialization)

Рівне – 201_

Додаток 2

до положення
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
зі змінами та доповненнями

2-га сторінка

Робоча програма _____ для студентів
(назва навчальної дисципліни)

які навчаються, за спеціальністю _____. Рівне: НУВГП,
201_____. с.
(назва)

Розробники: (вказати авторів, наукові ступені, вчені звання та посади).

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____
(назва кафедри)

Протокол від «_____» 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
(ініціали та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю _____
(назва)

Протокол від «_____» 20__ року № ____

Голова науково-методичної комісії _____
(підпис) _____
(ініціали та прізвище)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

ВСТУП

Анотація

Іншомовна підготовка є невід'ємним складником формування професійної компетентності й важливою передумовою академічної та професійної мобільності студентів. Програма англійської мови як іноземної рівня B2 розрахована на студентів, які раніше вивчали мову та досягли рівня B1 відповідно до дескрипторів, визначених у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Програма передбачає комплексне навчання англійської мови в усіх її аспектах в рамках компетентнісного підходу.

Курс англійської мови носить міждисциплінарний характер та засобами предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL), використання сучасних технологій навчання міжкультурної комунікації, є одним із способів поєднання курсів гуманітарного циклу із дисциплінами фахової підготовки студентів.

Ключові слова: англійська мова (рівень B2); злочини; людина та її професійна діяльність; навколоішне середовище; свята та подорожі; спорт та фітнес; сучасні технології; природні катаklізми; фестивалі у світі.

Abstract

Foreign language training is considered to be an integral component of formation of professional competence and an important prerequisite for academic and professional mobility of the students. The program of English as a foreign language (level B2) is designed for the students who have previously studied the language and have reached level B1 according to the descriptors defined in the Common European Framework of Reference for Languages. The program provides comprehensive training of the English language in all its aspects within the competence-based approach.

It is a cross-disciplinary course that is characterized by applying the methodology of CLIL (Content and Language Integrated Learning), simulation of communicative tasks required by the target situation, and thus is one of the ways in bridging the gap between language and content specific instruction.

Key words: English (level B2); crime; environment; festivals and celebrations; nature attacks; people; sports and fitness; travel and holidays; technology.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань <hr/> (шифр і назва) Спеціальність <hr/> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Модулів –	Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів –		-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин –		-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Форма контролю:	
		екз.	екз.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання –

Розробник
заступник завідувача навчально-методичного відділу

Т.А.Костюкова

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета .....

Завдання .....

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: .....

вміти: .....

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.....

Змістовий модуль 1. .....

Тема 1. ....

Тема 2. ....

Тема 3. ....

Тема 4.....

Змістовий модуль 2. .....

Тема 1. ....

Тема 2. ....

Тема 3. ....

Розробник

заступник завідувача навчально-методичного відділу

Т.А.Костюкова

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за змістовим модулем 2												
Усього годин												
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
3			
4			
...			
	Разом		

Розробник

заступник завідувача навчально-методичного відділу

Т.А.Костюкова

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
...			
	Разом		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
...			
	Разом		

8. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год. заняття.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЕКТС.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

8.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
...			
	Разом		

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

10. Методи навчання

11. Методи контролю

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
									100	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
												40	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	40	100

Розробник

заступник завідувача навчально-методичного відділу

Т.А.Костюкова

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	
74-81		зараховано
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. ...

2. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/> :

Методичні вказівки та плани семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2208/>

14. Рекомендована література

Базова

1. ...

Допоміжна

1. ...

Електронний репозиторій НУВГП

1. Герасимов Г.Г. Виготовлення гідротурбінного обладнання ГЕС. НУВГП, Рівне. – 2016.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4735/>

2. ....

Розробник

заступник завідувача навчально-методичного відділу

Т.А.Костюкова

15. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php